

ogsaa være enig om, at den Ansættelse, der i Lovforslaget er foretaget af, hvad der er præsteret, er aldeles utilstrækkelig og slet ikke stemmende med Forholdene. Jeg vil derfor for mit Bedkommende bidrage, hvad jeg kan, til, hvad Principet angaaer, at bringe Forslaget tilbage til den Skikkelse, som det oprindeligt havde; men jeg maa derhos, for at jeg overhovedet skal kunne gaae ind paa Lovforslaget, hvilende paa det nævnte Princip, forlange, at der i samme tages Hensyn til den virkelige Værdi af, hvad der er blevet præsteret, thi ellers vil Lovforslaget ikke blive, hvad det skal være, en billig og retfærdig Opgjørelse og Afregning mellem de forskellige Kjørepligtige. Jeg indrømmer, at der ikke her er Tale om Noget, som har et retligt Krav paa Erstatning. Men finder man det billigt i Overensstemmelse med tidligere Praxis overhovedet at give nogen Erstatning, saa kan jeg heller ikke see, hvorfor der ikke skal gives en passende Erstatning til de Enkelte, paa hvem Byrden har hvilet temmeligt haardt. Jeg skal derfor bidrage, hvad jeg kan til, at Lovforslaget faaer den Skikkelse, som jeg her har antydet som den rigtige.

Lehmann: Jeg kan udtale min Mening om denne Sag med meget faa Ord. Allerede da Krigsskadeserstatningsloven blev forhandlet her for et Par Aar siden, havde jeg, der, som Medlem af og Formand i Udvalget var nødsaget til meget alvorligt at beskæftige mig med denne Sag, en meget tung Fornemmelse af, at det bar stærkt hen til, at Krigen blev betragtet næsten som en Forretning. Der er vel Ingen, der har vovet at udtale den Ansættelse, men der er fremkommet mange Begjæringer og mange Antydninger, som, naar man forfølger dem tilbage, nødvendigviis maage føre til den. Imidlertid har jeg baade i Udvalget og her i Salen kun gjort Modstand ved nogle enkelte singulære Punkter, og jeg kan heller ikke sige Andet, end at der ikke blev vedtaget Noget her, som jeg ikke har kunnet give min Stemme; at jeg ikke modsatte mig Loven i det Hele, var paa Grund af ganske særegne Omstændigheder, som medførte, at den overveiende Deel af de Godtgjørelser, som gik under Navnet „Krigsskadeserstatning“, i

Virkeligheden kun var Refusioner af Forskud, som vare ydede den danske Statskæse. Jeg forlod denne Sag med den fulde Overbeviisning, at der nu i det Hele var givet en overordentlig rundelig Erstatning. Vel kan det ikke benægtes, at der jo kan være et og andet Tilfælde, som har rammet haardt ikke blot dem, som det directe traf, men ogsaa dem, der kun saa derpaa, uden at det har kunnet fuldt erstattes dem, men dette er her ikke af nogen Betydning; Summa Summarum er der givet en saa rundelig Erstatning, som intet andet Land har givet, og det vilde efter min Overbeviisning være i allerhøieste Grad sørgeligt, demoraliserende for Folket og ødelæggende for dets Modstandskraft, dersom det virkelig skulde være etableret som et endeligt Resultat, at en sændelig Occupation — et Forhold, som efter det danske Folks og den danske Jordbunds Natur og Beskaffenhed aldrig kan føre til en Guerillakrig med dens Følger, til, at man brænder Byer af osv. — skulde opfattes saaledes, at man modtog Gjænderne som gode Kunder, som Kjøbere af Varer og Præstationer, som man ellers ikke kunde convertere til Penge; det vilde, jeg gjæntager det, være i allerhøieste Grad demoraliserende og ødelæggende for enhver Krigsførelse. Jeg haabede nu, at med Krigsskadeserstatningsloven skulde Historien være ude, og jeg kan ikke sige Andet, end at det er med en Jøelse af Udmygelse for min danske Nationalstolthed, at jeg har seet dette Lovforslag komme frem. Det er dog en af de simpleste og naturligeste Ting, at de, der have Heste og Vogn, spænde for og kjøre for de Soldater, som maaskee 2 eller 3 Dage efter lade deres Liv for dem, og de skulde skamme sig ved at fordrø Erstatning. Dertil kommer, at der ligesom er en reen og klar Lovbestemmelse for, at de skulde kjøre, ved Siden af at det er en Byrde, der ganske naturligt paahviler Hartkornet, og som paa ingen Maade egner sig til Afløsning. Den Forpligtelse, at skulde kjøre sine egne Soldater og Folk og det, de skulde spise, er Noget, der i den Grad følger af sig selv, at selv om Lovgivningen ikke hjemlede det, saa tog man dog uden videre de Kjørepligtige ved Bingebeinet og satte dem paa Bukken og lod dem kjøre. At nu disse Fordringer ere fremkomne, efterat man troede, at det Hele